

Marimekko- muistelusalkun käyttöohjeet

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo.....	1
Salkun sisältö.....	2
Salkun käyttöohje	3
Marimekko muistoissamme	4–10
Keskustelun aiheita muistelutuokioihin.....	11
Palautelomakkeita	12

Salkun sisältö

1 kpl Salkun käyttöohjeet

50 kpl Marikankaista pikku pussukkaa

10 kpl ”Kortteja” Marimekon kuoseista ja vaatteista

3 kpl Marikankaista hattua

1 kpl Siirtolapuutarha-pöytäliina, pituus 2,50 m

1 kpl Marimekkomuistoja-kirjanen

Kirjasessa ovat kuosimuistot kuosien mukaan aakkosjärjestyksessä.

1 kpl Marimekkoelämää-näyttelyesite

Salkun käyttöohje

Muistelusalikun esineitä voidaan käydä läpi yhdessä vapaasti keskustellen.

1. Ryhmän kooksi sopii 4–10 henkeä.
2. Ryhmällä on hyvä olla vetäjä, joka ohjaa keskustelua ja on perehtynyt salkun sisältöön.
3. Esineitä kierrätetään ryhmässä. Kaikkia esineitä saa kosketella ja tutkia.
4. Tarvittaessa ryhmän ohjaaja tai avustaja kierrättää esineitä katseltavina ja kosketeltavina.
5. Kaikkia ryhmän jäseniä rohkaistaan jakamaan toisille niitä ajatuksia, muistoja ja tunteita, joita esineet herättävät.
7. Salkkua voidaan käydä läpi spontaanisti esine kerrallaan tai keskustella niistä asioista ja muistoista, mitä ryhmästä kumpuaa.
8. Muistoja voi kirjata ylös Marimekko-muistoja kirjaseen.
9. Anna palautetta salkussa olevalla lomakkeella.
12. Pakkaa tavarat huolella salkkuun.
13. Palauta salkku museolle sovittuna aikana, jotta se on ajoissa seuraavan ryhmän käytössä.

Suomen käsityön museo
Kilpisenkatu 12
40100 Jyväskylä
puh. 014 266 4380
reetta.nikkarikoski@jkl.fi

Marimekko muistoissamme

Kesällä 2015 Suomen käsityön museossa (9.5.–30.8.2015) oli Designmuuseon tuottama *Marimekkoelämää – väriä, raitaa ja muotoja* –näyttely. Näyttely oli läpileikkaus Marimekon historiaan 1950-luvulta tähän päivään. Näyttelyssä oli esillä sekä moderneja että retroja Marimekon kankaita, vaatteita ja muita tuotteita. Näyttelyn yhteyteen oli koottu muisteluseinä lähes sadasta Marikankaisesta pussukasta. Ne ommeltiin vanhoista käytetyistä Marimekon kankaista, tekijöinä olivat Marimekko-fanit Eila Kaikkonen ja Elna Leskinen. Museon asiakasraati valitsi seinälle tulevat kuosit omien muistojensa perusteella. Näyttelyssä kävijät kirjoittivat kesän aikana omia muisto-

jaan muisteluseinälle. Seinälle kirjoitetut muistot on kerätty Marimekkomuis-
tot-kirjaseen. Ja tähän muistelusalukuun on koottu suosituimmat kuosit.

Marimekko on ollut mukana jo yli 60 vuotta suomalaisten elämässä ja Mari-
kuoseihin liittyy vahvoja tunteita, muistoja ja tunnelmia. Marimekko on tär-
keä suomalaisuuden symboli, joka on kulkenut vahvasti mukana elämässä
– niin arjessa kuin juhlassa. Se on vuosikymmenten saatossa sekä toimin-
nassaan että tuotteissaan heijastellut eri aikakausien ihanteita. Kuviot olivat
jo varhain tunnistettavia, suunnittelijat saivat melko vapaat kädet suunnitella
omaleimaisia painokuvioita ja vaatemaleja. 2000-luvulla Marimekon vanhat
kuviot ovat jälleen tulleet suosituiksi. 1950–1970-luvuilta peräisin olevia ku-
vioita on muunneltu niin vaatetuskankaisiin kuin muihin tuotteisiin. Uudet
suunnittelijat ovat tuoneet raikasta ilmettä ja uusia näkemyksiä Marimekon
tuotantoon.

Näyttelykävijöiden Marimuistoista

Maailmallakin tunnettu **Unikko-kuosi** keräsi runsaasti näyttelyssä kävijöiden kommentteja. Marimekko-buumin innoittamana kodeissa on ommeltu Unikko-kankaasta sisustus-tekstiilejä purjeveneeseen, maalattu jääkaapin ovea ja uneksittu Unikko-lakanoiden välissä. Marimekko-verhot eri kuoseissa ovat luoneet tunnelmaa elämän kirjossa. On somistettu lastenhuoneita, laitettu opiskelijabokseja viihtyisimmiksi, kaunistettu pariskunnan ensimmäinen yhteinen koti ja lopulta ommeltu mummolan lempilakanoiksi. ”Muistan äidilläni Unikkoverhot, jotka myöhemmin

Unikko 1964

olivat sängynpeitteenä. Itselläni nykyisin olevat varsinkin ihanat voikukka-leskenlehti lakanat ovat erityisen kauniit.” Nyt Unikko on painettu verhoihin, peltipurkkeihin, sateenvarjoihin, kumisaappaisiin... Unikko-kuosi on aina ajan-kohtainen, kuolematon kuosi, joka on ollut monelle läheinen läpi elämän.

Puketti

Piccolo 1956

Kukin kuosi kertoo omaa tarinaansa suomalaisten suosikkikankaista eri vuosikymmeniltä. **Puketti-kangasta** oli käytetty erityisesti 60- ja 70-luvuilla paljon naisten hameissa, mutta se on palvellut myös työtakkeina sairaalassa sekä emäntäkoulun esiliinoissa. Kävijöiden kommenttien perusteella **Piccolo** on niin ikään ollut suosittu kuosi aina vuodesta 1956 lähtien: erityisesti miesten Jokapoika-paidoissa. 60-luvulla ilmestyivät Mari-kuosiset minihameet opiskelijapiireihin huomiota herättämään.

Nadja 1959

Pippurikerä 1963

Iloinen -takkimekko on tehnyt virkaa lohduttajana ja murheen karkottajana. (1959) muistettiin erityisesti tästä vaatteesta. Nadja-kankaasta ommeltu "Taskumekko" tuntui olleen erityisesti opettajien suosiossa työvaatteena. Erään näyttelyvieraan äiti oli saatettu hautaan kauan haaveilemassaan "taskumekossa". "**Pippurimekossa**" (Pippurikerä 1963) puolestaan on esiinnytty lavatansseissa ja edustettu lehtihaastattelussa. Marimekko on elänyt mukana monissa tunteissa ja tilanteissa.

Hedelmäkori-kankaiset (1964) yöpaidat olivat monelle rakkaita vaatteita. Pehmeäksi kuluneet jo reikäiset paitulit olivat parhaillaan palvelleet vuosikymmeniä. *"Mustavalkoinen Hedelmäkori-paita oli mun rakkaus koko lapsuuden! Löyty kirppikseltä, ja nyt niin reikäinen että melkein itkettää."* – kirjoitti eräs kävijä muisteluseinälle.

Hedelmäkori 1964

Nekku 1972

Mökki 1954

1970-luvulla käytössä olivat **Nekku-kankaasta** tehdyt hameet. 1970-80 –luvuilla erityisesti **Muija-kuosi** oli ahkerassa käytössä. Muija-peltipurkeissa säilytettiin kahvia ja teetä. Miehetkin ovat innostuneet Marimekosta. Yksi muistoista oli isän ompelema Muija-kankainen makuupussi lapsenlapselleen. Uuden ylioppilaan juhlapuheen pitäjällä oli yllään Muija-kuosinen asu. *”Napakka puhe – napakka muija”* kommentoi näyttelyvieras sisartaan.

1990-luvulla **Lisko-kuosi** oli suosittu. Monelle nuoremman polven edustajalle Lisko oli ensimmäinen Marimekko. Kouluun liittyvissä muistoissa liskot ovat paistatelleet penaaaleissa, pussukoissa ja iloisesti Abihuppareissa. Miesten yllä nähtiin Lisko-kauluspaitoja.

Lisko 1994

Marimekon ajattomaan tyyliin on luotettu niin valmistujaisissa, häissä kuin työvaatteena tai äitiysmekkonakin. Moni morsian on pukeutunut rohkeasti värikkääseen Marimekkoon ja herättänyt sipinää ja supinaa häävieraiden joukossa. Paljon on tehty itse ja kankaita kierrätetty. Verhot ovat päätyneet puolihameiksi ja lopulta penaaaleiksi ja meikkipussukoiksi. Moni vaate on löytänyt uuden elämän kirpputorilta.

Appelsiini 1950

Ananas 1962

Myös vuodenajat kulkevat mukana Marimekon kankaissa. Kun **Appelsiini**-servetit (1950) ilmestyivät kahvipöytiin, tiesi kesän tulleen. Mökki-kuosi (1954) toi mieleen muistoja ihanista kesäpäivistä ja juhannusjuhlista. **Ananasta** oli parvekkeen pöytäliinana. Maineikkaat Marimekko-hatut suojelevat vuodesta toiseen paahtavalta auringolta ja toreilla lokkien hyökkäyksiltä. Syksyllä värit kääntyvät murretuiksi, lämpimiksi sävyiksi. Joulupöytään on varattu perheissä omat lempikuosit. Kevättä kohden kankaiden sävyt heleytyvät ja antavat lupauksen tulevasta kesästä.

Muistoja oli kirjoitettu eri kielillä: japaniksi, baskin kielellä, saksaksi, ruotsiksi ja englanniksi. Saksankielinen näyttelyvieras kertoi äidillään olleen Marimekko-pussukan käytössä jo 40 vuotta. Virolaisen vaihto-oppilaan ensimmäinen kosketus Marimekkoon tapahtui Saksassa 90-luvulla. Isäntäperhe ”fanitti” Marimekkoaihmeissään, kun vanhemmat pukeutuivat juhlaan Iloiseen mekkoon ja Jokapoika-paitaan.

Keskustelunaiheita muistelutuokioihin

1. Herättääkö Iloinen-takkimekko (nykyisin nimeltään Kihlatasku) muistoja? Monen muistoissa erityisesti opettajat olivat suosineet tätä mekkoa työvaatteena.
2. Raidallisen Jokapoika-paidan hyväksyivät myös miehet. Liittyykö sinulla muistoja Jokapoika-paitaan?
3. Monella oli muistoja trikoisista pitkähihaisista, loppuun asti pide-tyistä yöpaidoista. Millaisessa yöpaidassa Sinä uneksit?
4. Oletko sinä ollut kahvipöydässä, jossa on ollut pöytäliina Mari-mekkokankaasta tai Marikuosiset servetit? Mikä on ollut juhlan aiheena?
5. Muistatko huoneen tai tilan, jossa on ollut Marimekko-verhot?
6. Muistatko Marikankaista ommeltuja vaatteita?
7. Muistatko Marimekon peltipurkit, Mariskoolit tai muoviset Pala-set-säilytin sarjan?
8. Mikä on erikoisin esine, johon on käytetty Mari-kuosia?